

Litteratur og Kritik.

Fortegnelse over fremmed historisk litteratur fra året 1890

vedrørende Danmarks historie.

Ved M. Mackeprang.

I. Tidsskrifter.

Historisk Tidsskrift, udg. af den norske hist. Forening. 3. R.
1. Bd. 3. H. og 2. Bd. 1. H. Kra.

Af indholdet fremhæves: N. Nicolaysen. Om de norske kjøbstæder i middelalderen: Deres oprindelse, indretning og bygnings-
skik. S. 385—439. — N. Nicolaysen. Om dr. Gudmundsen's „Privat-
boligen på Island“. S. 440—87. — L. Daae. Nye Studier til Oprørs-
hövdingen Asmund Sigurdsöns Historie. S. 488—99. — Smaaestykker.
6. L. Daae. Holberg skildret af en Zinsendorffianer (H. Gerner, f.
1701). S. 500—502. — I 2. Bd. 1. H. H. Mathiesen. Thronhjems
aldre topografi. S. 1—81. — G. Storm. To Klosterstiftelser fra
Kong Sverres Tid. 2. Kastellekloster. S. 89—94. (Anlagt paa Æbel-
holt.) — Smaaestykker. 1. G. Storm. Om Krigen mellem Sven
Estridssön og Olaf Kyrre. S. 95—99.

Norsk militært tidsskrift. 53. bd. Kra.

Af indholdet fremhæves: O. v. Knorring. Några minnesblad
från dansk-tyska kriget 1849. (I. General Olaf Ryes Tilbagetog
gennem Nörrejylland. II. Striden i Blaakiærsskov den 7. maj 1849.
III. Affären vid och retraiten från Vejle den 8. maj 1849.) S. 51—
61, 260—70. — C. Vogt. En episode fra krigen 1716. Vincents
Budde og 2. Trondhjemske regiment. S. 232—42. — C. Jørstad. De
militære foranstaltninger i Norge i anledning af den dansk-tyske
krig i 1848. S. 345—78.

Skilling-Magazin til Udbredelse af almennyttige Kundskaber.
15. Aarg. 85.—86. Bd. Kra.

Af indholdet fremhæves: A. Collet og Y. Nielsen. Billeder fra
det gamle Kristiania. V. Byens Udseende. Nr. 1—3. VI. Palæet,
Stiftsgaarden, Departementsgaarden. Nr. 47—49, 51. — En skuddt

Landløber. (Efter Justitsthingsprotokol for Kongl. Maj. Sorenskriver udi Finmarken Th. Mathias S. Schielderup etc.) Ved A. Hagemann. Nr. 3. — Y. N. Stavanger Domkirke. Nr. 14. — A. Hagemann. Aarøhus. Nr. 47.

Historisk tidskrift, utg. af svenska historiska föreningen genom E. Hildebrand. 10. årg. Sthm.

Af indholdet fremhæves: E. Carlson. Magnus Stenbock om fälttåget i Skåne 1709—1710 och slaget vid Helsingborg. S. 61—73. — J. Nordwall. En framställning af Bengt Oxenstjerna angående den svenska utrikespolitiken år 1660. S. 163—69. — Th. Westrin. Philip Sadlers beskickning till Siebenbürgen 1626. (Meddeler et brev fra Sadler.) S. 169—75. — J. Nordwall. Sverige och Ryssland efter freden i Kardis. S. 229—52. — O. Rydberg. Ett inlägg i frågan om Unionsdokumentet af år 1397. (Jfr. Kr. Erslev i Aarb. f. Nordisk Oldk. og Historie 1889.) S. 313—39. — A. Hammarskjöld. Om Tordenskjöld och svenskarna. S. 340—63. — Som tillæg. K. Setterwall. Förteckning öfver acta Svecica i „A collection of the state papers of John Thurloe“. Sthm. 24 s. (Angår også Danmark.)

Zeitschrift der Gesellschaft für Schleswig-Holstein-Lauenburgische Geschichte. XX. Bd. Kiel.

Af indholdet fremhæves: P. Lorentzen. Die St. Marienkirche zu Hadersleben. S. 1—54. — A. Wolff. Flensburg in den Kriegsjahren 1657—1660. S. 81—130. — Kirchhoff. Die frühere Irrenpflege in Schleswig-Holstein. S. 131—92. — P. v. Hedemann. Inhalt des öffentlichen Archivs der Familie v. Hedemann, gen. v. Heespen, zu Deutsch-Nienhof. S. 193—212. — C. M. A. Matthiessen. Die Käseproduction in Eiderstedt im 17. Jahrhundert. S. 245—68. — F. v. Abercron. Die Schlacht bei Idstedt am 24. und 25. Juli 1850. Mit besonderer Berücksichtigung der 2. Schleswig-Holsteinischen Infanterie-Brigade. S. 283—382. — Johann Bischof von Lübeck ertheilt dem Dekan u. Generalvikar Nicol. Sethobie Vollmacht, den Herzog Adolf v. Schleswig mit der Grafschaft Holstein im Namen des Bischofs zu belehnen. 1437. April 13. Mitg. v. H. V. Sauerland. S. 385—86.

Hansische Geschichtsblätter. Hrsg. vom Vereine für Hansische Geschichte. Jahrg. 1888. Lpz.

Af indholdet fremhæves: C. Wehrmann. Das Schuldenwesen der Stadt Lübeck nach Errichtung der Stadtkasse. (L.'s forhold til Christian V. under den skånske krig omtales.) S. 65—97. — Zwei Ordnungen des Rats zu Rostock für seine Kaufleute in Oslo und Tönsberg. Mitgeteilt von K. Koppmann. (Fra 1452 og 1472.) S. 163—67. — L. Hänselmann. Braunschweiger und Bremer auf der Islandsfahrt. S. 168—72. — Eine „Mote“ von Dragör vom Jahre 1470. Mitgeteilt von D. Schäfer. S. 173—80.

Zeitschrift des Vereins für Hamburgische Geschichte. IX. Bd. 1. H. Hamb.

Af indholdet fremhæves: C. Sillem. Hamburgs Beziehungen zum Neukloster bei Buxtehude. (På reformationstiden.) S. 77—121. — C. Walther. Georg Grefflinger's Hamburgisches Reisehandbuch und Beschreibung von Hamburg im Jahre 1674. (Omtaler også

rejserouter til Danmark.) S. 122—49. — Th. Schrader. Zur Geschichte der dänischen Belagerung von 1686. S. 233—94.

Mittheilungen des Vereins für Hamburgische Geschichte. 13. Jahrg. 1890. Hamb.

Af indholdet fremhæves: A. Obst. Randglossen zum Hamburger Urkundenbuch von Georg Waitz und Jacob Grimm. S. 21—24. — Tesdorpf. Inschriften von Grabdenkmälern, Gemälden u. s. w. in der Kirche zu Groden. S. 49—57. — I. Lieboldt. Die General-superintendenten der Schleswig-Holsteinischen Landeskirche. S. 57—60. — V. Nachträgliches von den ehemaligen Ochsenmärkten zu Wedel und Bramstedt. (Aus dem Jahre 1615.) S. 77—79. — F. Voigt. Zum Steinburgervertrag mit König Christian IV. von 1621. S. 94—96. — C. Gaedeckens. Der Münzfund zu Bergedorf. S. 146—66. (S. 156—59 samt s. 165 beskrives også danske mønter.)

Jahrbücher des Vereins für meklenburgische Geschichte und Alterthumskunde. 55. Jahrg. Hrsg. von H. Grotefend.

Af indholdet fremhæves: F. Techen. Die Wismar'schen Unruhen im ersten Drittel des funfzehnten Jahrhunderts. S. 1—138. (Forholdet til Danmark omtales ofte.) — K. Koppmann. Die Erwerbung des Landes Stargard durch Fürst Heinrich II. S. 197—236. (Kommer også ind på Henriks forhold til Erik Mændved og Kristoffer II.)

Beiträge zur Geschichte der Stadt Rostock. Hrsg. im Auftrage des Vereins f. Rostocks Alterthümer von K. Koppmann. I. H. Rostock. 106 s.

Af indholdet fremhæves: K. Koppmann. Übersicht über die Rostockische Historiographie. S. 1—8. — H. Mann. Die Entwicklung der Rostockischen Stadtverfassung. S. 9—24. (Begge artikler kommer ind paa Rostocks forhold til Danmark.)

Baltische Studien. Hrsg. von der Gesellschaft f. Pommersche Geschichte und Alterthumskunde. 40. Jahrg. Stettin.

Af indholdet fremhæves: Cosmus von Simmerns Bericht über die von ihm miterlebten Geschichtsereignisse zur Zeit des Wallensteinschen und Schwedischen Kriegsvolkes in Pommern. Von R. Hancke. S. 17—67. — Rudel. Die Lage Pommerns vom Beginn des 30-jährigen Krieges bis zum Eintreffen Gustaf Adolfs. (1620—1630.) S. 68—133. (Dansk indgriben omtales i begge artikler.) — O. Blümcke. Pommern während des nordischen sieben-jährigen Krieges. S. 134—480.

Tidsskrift for Retsvidenskab, udg. af Bestyrelsen for den Stang'ske Stiftelse i Christiania. 3. Aarg. 1890. Kra.

Af indholdet fremhæves: L. A. Hvorfor A. S. Ørsted ophørte med sin retsvidenskabelige Forfattervirksomhed. S. 254—56. — M. Wergeland. Ættleiding. En Maade at indføre uægte Barn i Slægten i gammel norsk Ret. S. 257—80. (Berører også skånske lov.) — V. Secher. Literaturfortegnelse for 1889. S. 348—60.

Schleswig-Holstein-Lauenburgisches Kirchen- und Schulblatt.
Jahrg. 1889—90. Flensburg.

Af indholdet fremhæves: I årg. 1889. C. E. Carstens. Aus der schleswig-holsteinischen Predigergeschichte. XXIV. Die beiden Strodtmanns. Nr. 17. XXV. Pastor C. Chr. Tadey. Nr. 19. XXVI. Pastor A. Heimreich. Nr. 23. XXVII. Konsistorialrat P. Hansen. Nr. 44. XXVIII. Probst T. Arnkiel. Nr. 48. — Michelsen. Beiträge zur Geschichte der Konfirmation in Schleswig-Holstein. Nr. 19—26. — Hansen. Zwei denkwürdige Briefe aus Island. Nr. 45. (Fra den nuværende biskop Pjetursson om reformationens indførelse.) — I årg. 1890: C. E. Carstens. Aus der schlesw.-holst. Predigergeschichte. XXIX. Propst I. H. Fehse. Nr. 1. XXX. Propst I. Pistorius. Nr. 7. XXXI. Die Pastoren Sibbern und Wildhagen, die streitenden Kollegen. Nr. 15. XXXII. Pastor Jensen. Nr. 19. XXXIII. Die Familie Esmarck. Nr. 22 jfr. Nr. 48. XXXIV. Propst Generanus. Nr. 29. — E. Michelsen. Zur ältesten Geschichte der Beteiligung unseres Landes an der Mission. Nr. 18—22. — E. Michelsen. Helgoland. Nr. 28.

Vierteljahrschrift für Litteraturgeschichte. Unter Mitwirkung von E. Schmidt u. B. Suphan hrsg. von B. Seuffert. 3. Bd. Weimar.

Af indholdet fremhæves: L. Bobé. Ewald v. Kleist in dänischen Diensten. (I årene 1737—41.) S. 295—97. — Th. Distel. Ein Jahrmarktslied aus dem Jahre 1685. (Et smædedigt om den københavnske hofpræst Lassenius † 1692.) S. 394—98. — E. Wolff. Eutiner Findlinge. (Indholder bl. a. også s. 551—52 et brev af 26/7 1810 fra Øhlenschläger til den yngre H. Voss.) S. 541—55.

Archiv för nordisk filologi, utg. genom A. Kock. 6. bd. Ny följd. 2. bd. Lund.

Af indholdet fremhæves: F. Jönsson. Om skjaldepoesien og de ældste skjalde. (To foredrag.) S. 121—55. (Bl. a. om skjalden Brage.) — J. Þorkelson. Guðbrandur Vigfússon. S. 156—63. — S. Bugge. Bidrag til nordiske Navnes Historie. S. 225—45. (2. Folkenavnet Daner. 3. Det ældre Navn paa Sjælland. 4. Ønavnet Anholt.) — A. Olrik. Om Svend Grundtvigs og Jörgen Blochs Føroyakvæði og færøske ordbog. S. 246—61. — G. Storm. Ginnungagap i Mythologien og Geografien. S. 340—50. — G. Storm. Om Biskop Gisle Oddsons Annaler. S. 351—57.

Grundriss der germanischen Philologie, hrsg. von H. Paul. 1. Bd. 3.—4. Lief. S. 513—786. II. Bd. 1. Abth. 2.—4. Lief. S. 129—496. 2. Bd. 2. Abth. S. 129—256.

Af indholdet fremhæves: I 1. bd.: Sprachgeschichte. A. Nooren. Geschichte der nordischen Sprachen. S. 513—525. — I 2. bd. 1. afd.: Literaturgeschichte. Nordische Literaturen. E. Mogk. Norwegisch-isländische Literatur. S. 129—42. — H. Schück. Schwedisch-dänische Literatur. S. 143—58. — I 2. bd. 2. afd.: K. von Amira. Recht. S. 129—200. — Sitte. Kr. Kälund. Skandinavische Verhältnisse. S. 208—52.

II. Samlinger og særskilt udgivne skrifter.

Ch. S. Sidgwick. The story of Denmark. London. VIII + 312 s.

J. Steenstrup. Bulletin historique: Danemark. (Revue historique. 15 année. T. 44. S. 136—55.)

Skandinavische Sprache. (Jahresbericht über die erscheinungen auf dem gebiete der germanischen philologie. 12. jahrg. 1890. S. 144—76.)

O. Holder-Egger et K. Zeumer. Indices eorum quae Monumentorum Germaniae historicorum hucusque editis continentur. Berolini et Hannoverae. XII + 254 s. 4°.

Alphonse Gagnon. Les Scandinaves en Amérique. (Proceedings and transactions of the Royal Society of Canada for the Year 1890. Vol. VIII. Montreal. 4°. S. 39—66.)

G.-B. de Lagrèze. Les Normands dans les deux mondes. Paris. XI + 358 s.

Davis. Anglo-saxon chronicles, from 800—1001 a. d., with introduction, notes and a complete glossary. London. 106 s.

Chronicles and memorials of Great Britain and Ireland during the middle ages. 95, Vol. I.—II. Flores Historiarum. Ed. by *H. R. Luard.* Vol. I. The Creation to A. D. 1066. LVII + 599 s. Vol. II. A. D. 1067—1264. 505 s. — 96. Memorials of St. Edmunds abbey. Ed. by *Th. Arnold.* Vol. I. Abbonis floriacensis passio Scti Eadmundi. S. 1—25. Hermannii archidiaconi liber de miraculis St. Eadmundi. S. 26—92. Gaufridi de Fontibus liber de infantia St. Eadmundi. S. 93—103. Samsonis abbatis opus de miraculis St. Eadmundi. S. 107—208. LXXV + 377 s. London.

95, 1. Danske indfald omtales stadig. 95, 2. S. 3—4 omtales Knuds og Haralds indfald i England 1069, s. 100 omtales en dansk flådes ankomst til St. Jean d'Acre 1188. 95, 3 indeholder personal- og stedregister. 96. De Danske omtales spredt i hele bindet.

Mackeprang. Deutsche Kaiser in Schleswig. Eine geschichtliche Studie. Berlin. 48 s.

W. v. Giesebrecht. Geschichte der deutschen Kaiserzeit. 3. Bd. 1.—2. Th. 5. Auflage. Lpz. XXXI + 1323 s.

Omhandler tiden 1057—1125. Danmark berøres ofte i begge dele, ligesom også ærkebispens af Bremens forhold til den danske kirke.

- H. Zimmermann.* The Hansa towns. London. XVIII + 389 s.
- M. Hoffmann.* Geschichte der freien und Hansestadt Lübeck. 1. Hälfte. Lübeck. 1889. IV + 213 s.
- Die Geschichtsschreiber der deutschen Vorzeit. 13. Jahrh. 4.—5. Bd. Die Chronik des *Albert von Stade*. Übers. von Fr. Wachter. VIII + 133 s. — Auszüge aus der grözeren Chronik des *Matthäus von Paris*. Übers. von G. Grandaur u. W. Wattenbach. IX + 311 s. Lpz.
- Les registres de Nicolas IV, d'après les manuscrits originaux des archives du Vatican publ. par *E. Langlois*. 4. fasc. Paris. S. 401—544. 4°.
S. 419, 446, 455, 465, 517 register over breve trykte i Ny kirkehistoriske Samlinger. III. Bd.
- Les registres de Boniface VIII, d'après les manuscrits originaux des archives du Vatican publ. par *G. Digard*. 5. fasc. Paris. 319 sp. 4°. [1298.]
Sp. 87—89 en hidtil utrykt fuldmagt af $2\frac{2}{3}$ for Isarnus i anledning af dennes rejse til Danmark; jfr. Annaler f. nordisk Oldkyndighed. 1860. S. 148—49, sp. 130 regest af et ligeledes utrykt anbefalingsbrev for Isarn. Desuden register af flere i An. f. nord. Oldk. 1860 trykte breve.
- Schleswig-Holstein-Lauenburgische Regesten und Urkunden. Hrsg. von *P. Hasse*. 3. Bd. (1301—1340). 3.—4. Lief. (S. 161—320). Hamb. u. Lpz. 4°. [1314—1325.]
- S. Alexi.* Die Auszahlung des Kaufschillings für das Herzogthum Ebstland in den Jahren 1346 und 1347. (Zeitschr. f. Numismatik XVII. S. 90—97.)
- Th. Lindner.* Deutsche Geschichte unter den Habsburgern und Luxemburgern (1273—1437). 1. Bd. Von Rudolf von Habsburg bis zu Ludwig dem Baiern. Stuttgart. 486 s. (O. m. t.: Bibliothek Deutscher Geschichte hrsg. von K. v. Zwiedineck-Südenhorst.)
S. 304 ff. omtales Danmarks forhold til Nordtyskland.
- Meklenburgisches Urkundenbuch, hrsg. von dem Vereine für meklenburgische Geschichte und Alterthumskunde. XV. Bd. 1360—1365. Schwerin. 582 s. 4°.
- Das zweitälteste Erbebuch der Stadt Reval (1360—1383), im Auftrage der estländischen literarischen Gesellschaft hrsg. von *E. von Nottbeck*. 155 s. (Archiv f. die Geschichte Liv-, Est- und Kurlands. Reval. III. F. II. Bd.)
S. 29 findes et hidtil utrykt brev udst. $25\frac{1}{11}$ 1365 af „Nicolaus de Lembeke, miles, illustris regis Danorum dapifer“.

I. Friedrichson. Geschichte der Schiffahrt. Bilder aus dem Seewesen. Hamb. VI + 274 s.

I 8. og 9. kapitel omtales Hansaens kampe med Danmark.

Alte russische Urkunden, die im Revaler Stadtarchiv aufbewahrt werden. Hrsg. von *G. v. Hansen*. Reval. 69 s.

Register både på tysk og russisk over en del diplomer fra årene 1392—1689; en del angår Danmark i tiden fra Christian II. til Frederik II.

V. Poulsen. Fortællinger af Norges Historie. 3. Bd. Fra Kalmarunionen til 1814. Kra. XIII + 600 s.

Sverges traktater med främmande magter jemte andra dit hörande handlingar, utg. af *O. S. Rydberg*. 3. D. I. 1409—36. 160 s. 5. D. I. 1572—1609. 160 s. Sthm.

Svenskt diplomatarium från och med år 1401, utg. af riksarkivet genom *C. Silfverstolpe*. 3. d. 4.—5. h. Sthm. S. 293—528. 4°. [1418—19.]

II. Nirrnheim. Hamburg und Ostfriesland in der ersten Hälfte des 15. Jahrhunderts. Ein Beitrag zur hansisch-friesischen Geschichte. Inaug. Dissert. Straszburg. VII + 157 s.

Berører også Hamborgs forhold til Danmark.

Hanserecesse von 1431—1476. Bearbeitet von *G. v. der Ropp*. VI. Bd. Lpz. XIII + 634 s. 4°. (O. m. t.: Hanserecesse. II. Abtheilung. Hrsg. vom Verein f. Hansische Geschichte. VI. Bd.)

15. febr. 1467—9. april 1473.

Hanserecesse von 1477—1530. Bearb. von *D. Schäfer*. 4. Bd. Lpz. 1890. XIV + 686 s. 4°. (O. m. t.: Hanserecesse. 3. Abtheil. 4. Bd.) [1498—1504.]

B. Watson. The Swedish revolution under Gustavus Vasa. London. 1889. IX + 301 s.

Urkundenbuch zur Reformationgeschichte des Herzogthums Preuzzen. Hrsg. von *P. Tschackert*. I. Bd. Einleitung. XII + 389 s. II. Bd. Urkunden, I. Theil, 1523—1541. VII + 436 s. Lpz. (O. m. t.: Publicationen aus den K. Preuzsichen Staatsarchiven. XLIII.—XLIV. Bd.)

I I. bd. omtales s. 144 ff. hertug Albrechts ægteskab med Dorothea af Danmark. Jfr. II. bd., s. 140, 151—52, 167—70 ff. På det sidst anførte sted aftrykkes en hidtil utrykt beretning fra G. von Gattenhofen angående formælingen.

P. Tschackert. Zur Korrespondenz Martin Luther's. (Zeitschr. f. Kirchengesch., hrsg. von Th. Brieger. XI. Bd. Gotha. S. 274—306.)

S. 281 et brev, hvori hertug Albrecht af Preussen indbyder Luther til sit bryllup med Dorothea af Danmark.

Konung Gustaf den förstes registratur. Udg. af kongl. riks-archivet genom *V. Granlund*. XII. 1538—1539. Sthm. 318 + 47 s. (O. m. t.: Handlingar rörande Sveriges historia. Utg. af kongl. riks-archivet. Första serien.)

Letters and papers, foreign and domestic of the reign of Henry VIII. Arranged and catalogued by *J. Gairdner*. Vol. XII. P. I. London. XL + 609 s.

Calendar of letters, despatches, and states papers, relating to the negotiation between England and Spain. Ed. by *P. de Gayangos*. Vol. VI. P. I. Henry VIII. 1538—1542. London. XXXII + 659 s.

Danmark omtales ofte.

S. Issleib. Die Gefangennahme des Landgrafen Philipp von Hessen 1547. (Neues Archiv f. Sächsische Geschichte u. Alterthumskunde. 11. Bd. S. 177—244.)

S. 203 f. omtales et dansk gesandtskab til Carl V.

Th. Distel. Melancthon's Abschrift eines eigenen Briefes an den König von Dänemark (25. Januar 1558) im K. S. Hauptstaatsarchive. (Zeitschr. f. Kirchengesch., hrsg. von Th. Brieger. XI. Bd. Gotha. S. 169.)

F. Arnheim. König Erich XIV. von Schweden als Politiker. (Historische Zeitschr. Hrsg. von H. v. Sybel u. M. Lehmann. Der ganzen Reihe 64. Bd. Neue Folge 28. Bd. S. 430—75.)

Historical manuscripts commission. Calendar of the manuscripts of the marquis of Salisbury. Part III. London. XXIV + 506 s.

Berører også Danmarks historie i slutningen af det 16. årh.

Calendar of State papers and manuscripts, relating to English affairs, existing in the archives and collections of Venice. Ed. by *R. Brown* and *C. Bentinck*. Vol. VII. 1558—1580. London. XXXVIII + 745 s.

Danmark omtales ofte.

Bodecker's Chronik Livländischer und Rigascher Ereignisse 1593—1638. Hrsg. von der Gesellsch. f. Geschichte u. Alterthumskunde der Ostseeprovinzen Ruslands. Bearbeitet von *I. Napiersky*. Riga. XIX + 158 s.

Reiseerinnerungen *Heinrich Reusz Posthumus* aus der Zeit von 1593—1616. Im Auftr. des Geschichts- u. Alterth.-Vereins zu Schleisz hrsg. von *B. Schmidt*. Schleisz. XVII + 84 s.

S. 12—28. „Beschreibung der reyse in Dennemark“, hvor han overværede Christian IV.'s kroning.

W. B. Rye. The coronation of king James I., 1603. (The Antiquary. Vol. XXII. S. 18—23.)

S. 22 omtales de danske gesandter Christian Friis og Henrik V. Bulaw (Belov).

G. Björlin. Gustaf II. Adolf. Läsning för ung och gammal. Sthm. 401 s.

C. Fletscher. Gustavus Adolf and the struggle of protestantism for existence. New-York. XVIII + 316 s.

Stieve. Ernst von Mansfeld. (Sitzungsberichte der k. bayer. Akademie d. Wissenschaften zu München. Philos.-philol. u. hist. Classe. Jahrg. 1890. S. 507—48. 4°.)

G. Rütthing. Tilly in Oldenburg und Mansfelds Abzug aus Ostfriesland. Nach den Quellen des grossherzoglich oldenburgischen Haus- und Central-Archivs. Oldenburg. 24 s. 4°.

Forhandlinger med Christian IV. omtales gennem hele skriftet.

C. Wibling. Sveriges förhållande till Siebenbürgen 1623—1648. Akad. afh. Lund. IV + 211 s.

Kommer også ind på Danmarks forhold til Siebenbürgen.

A. Gindely. Waldsteins Vertrag mit dem Kaiser bei der Übernahme des zweiten Generalats. (Abhandlungen der kgl. böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften. VII. Folge. 3. Bd. Philos.-historische Classe Nr. 4. 1889. 44 s. 4°.)

Berører s. 11 W.'s forhold til Danmark.

J. Krebs. Hans Ulrich, Freiherr von Schafgotsch. Ein Lebensbild aus der Zeit des 30-jährigen Krieges. Breslau. VI + 292 s.

Deltog i krigen mod Christian IV.

P. Sondén. Forteckning öfver rikskansleren *Axel Oxenstiernas* skrivelser till regeringen och rådet nov. 1632 — juni 1636 med tillhörande bilagor. (Meddelanden från svenska riksarkivet, utg. af C. T. Odhner. XIV. Sthm. S. 377—410.)

Rikskansleren *Axel Oxenstiernas* skrifter och brefvexling. Utg. af kong. vitterhets-, historie- och antiquitets-akademien. Senare afdelningen. 3. bd. 1. Gabriel Gustafsson Oxenstiernas bref 1611—1640. 2. Per Brahes bref 1633—1651. Sthm. 597 s.

G. W. Kernkamp. De Sleutels van de Sont. Het aandeel van de Republiek in den Deensch-Zweedschen oorlog van 1644—1645. 'sHage. III + 340 s.

„Academisch Proefschrift“ fra Utrecht.

Calendar of state papers. Domestic series, of the reign of Charles I. 1644—45. Ed. by *W. Hamilton*. London. LI + 703 s.

Berører også Danmark.

Recueil des instructions données aux ambassadeurs et ministres de France depuis les traités de Westphalie jusqu'à la Revolution française. VIII.—IX. Russie. Avec une introduction et des notes par *A. Rambaud*. T. I. LVIII + 500 s. (til 1748). T. II. 622 s. (til 1789). Paris.

Danmark omtales ofte i begge bind.

H. v. Zwiedineck-Südenhorst. Deutsche Geschichte im Zeitraum der Gründung des preussischen Königstums. I. Bd. Vom westfälischen Frieden bis zum Tode des grossen Kurfürsten. Stuttgart. XII + 588 s. (O. m. t.: Bibliothek deutscher Geschichte, hrsg. von H. v. Zwiedineck-Südenhorst.)

Danmark omtales jævnlig.

Norske Rigsregistrarer, tildeels i Uddrag. Udg. for det norske historiske Kildeskriftsfond. 11. Bd. 2. H. 1655—1656. Udg. ved *E. A. Thomle*. Kra. S. 321—731.

Berättelser om Sveriges krig. 2. 1655—1679. (Kongl. bibliotekets handlingar. 12. Arsberättelse för år 1889. S. 129—218.)

A. Pribram. Oesterreichische Vermittelungs-Politik im polnisch-russischen Kriege 1654—1660. (Archiv für öster. Geschichte. 75. Bd. S. 415—80.)

J. Jungfer. Der Prinz von Homburg. Nach archivalischen und anderen Quellen. Mit zahlreichen Briefen und Aktenstücken. Berlin. VI + 147 s.

Deltog på svensk side i Carl Gustavs krig mod Danmark.

P. Döring. Die Eroberung Alsens durch den groszen Kurfürsten. (Abdruck aus dem Programm der Sonderburger höheren Bürgerschule vom Jahre 1873.) Sonderburg. 45 s.

F. Slothouwer. De buitengewone ambassade naar het Zweedsche hof in den jare 1672. (Bijdragen voor vaderlandsche geschiedenis en oudheidkunde. 3. r. 6. d. 1. aflevering. S. 81—132.)

C. Schefer. Louis XIV. et Charles XII. I. La mission du comte de Guiscard. (Annales de l'école libre des sciences politiques. 5. année, no. 2.)

Om den franske minister de Guiscards anstrængelser for at få Carl XII. til at slutte sig til Frankrig i den spanske arvefølgekrig. Han opnåede kun at vinde hertug Fredrik IV.

N. F. Lilliestråle. Magnus Stenbock och slaget vid Helsingborg. Några minnesord vid Stenbockfesten d. 28. febr. 1890. Helsingborg. 15 s.

Dechend. Die zwei Eroberungen von Rügen durch die Preussen und ihre Alliirten 1715. (Neue militärische Blätter. Bd. 33. S. 53—62.)

F. Schenström. Armfeldtska Karolinernas sidste tåg. Gamla minnen från jämtlandska och norska fjällbygder. Sthm. 111 s.

Sveriges ridderskaps och adels riksdags-protokoll från och med år 1719. 12. D. 1740—1741. 774 + 35 s. 13. D. 1. H. 1742—1743. 320 s. Sthm.

Riksrådet grefve *A. J. von Höpken's* skrifter, samlade och i urval utgifna af *C. Silfverstolpe*. Förra bandet. Minnesanteckningar. Tal. Bref. Sthm. XX + 491 s.

Politische Correspondenz *Friedrich's des Grossen*. 18. Bd. I. Hälfte. Januar bis Juni 1759. Berlin. 368 s.

Memoires du duc *Des Cars*. Publiés par le duc *Des Cars*. Avec une introduction et des notes par le comte *H. de l'Éspinois*. T. I. XXIV + 391 s. T. II. 433 s. Paris.

T. II. s. 250—54 omtales en rejse, hertugen foretog til København jan. 1792 fra Sverige, hvor han opholdt sig 1791—92; s. 259 en middag hos den danske gesandt i Stockholm, grev Reventlow.

Aus dem Schiller-Archiv. Ungedrucktes und Unbekanntes zu Schillers Leben und Schriften. Hrsg. von *J. Minor*. Weimar. XII + 131 s.

Indeholder bl. a. også s. 29—40 „Ein Mannheimer Jugendfreund Schillers“ (K. L. Rahbeck) og s. 61—63 et brev fra grev Schimmellmann til Schiller.

Quellen zur Geschichte der Politik Oesterreichs während der französischen Revolutionskriege (1793—1797), mit besond. Berücksichtigung der Verhältnisse Oesterreichs zu Frankreich und Preussen. Hrsg. von *H. V. Zeissberg*. 3. Bd. Der Baseler Frieden. Die dritte Theilung Polens. Wien. XI + 452 s. (O. m. t.: Quellen zur Gesch. der deutschen Kaiserpolitik Oesterreichs während der französischen Revolutionskriege. 5. Bd. Hrsg. durch H. V. Zeissberg.)

Angår også Danmark, der brugtes som mellemmand mellem Frankrig og Østrig.

Aulard. La diplomatie du premier comité de salut public. (La Revolution française. 1890. Mai.)

Omfatter også Danmark.

Documents relatifs à l'histoire de Russie. LXX. St. Petersburg. CXII + 780 + XX s.

Depecher mellem St. Petersburg og Paris fra aug. 1800—jan. 1803. Danmark omtales flere steder f. ex. s. 57, 117. Bindet er for en del på russisk.

A. Brückner. Russland und Frankreich 1800—1802. (Russische Revue, Vierteljahrsschrift für die Kunde Russlands. Hrsg. von R. Hammerschmidt. St. Petersburg. XXX. Bd. S. 316—38.)

S. 331 omtales det bevæbnede neutralitetsforbund af 1800.

v. Boguslawski. Der Zug der Engländer gegen Kopenhagen im Frühjahr 1801. Ein Wort zur Anregung über die Bedeutung der Flotte. Mit einer Skizze. Berlin. 39 s.

K. V. Key-Åberg. De diplomatiska förbindelserna mellan Sverige och Storbritannien under Gustaf IV. Adolfs krig emot Napoléon indtill konventionen i Stralsund den 7. Sept. 1807. Akad. afh. Upsala. 125 s.

R. Bittard des Portes. Les préliminaires de l'entrevue d'Erfurt (1808). (Revue d'histoire diplomatique. 4. année. Paris. S. 95—144.)

Tatischeff. Alexander Ier et Napoléon, d'après leur correspondance inédite. (La nouvelle revue. 1890. 15. mai—1. juin.)

Aftrykker den i Fournier's Napoléon offentliggjorte text til forbundstraktaten i Tilsit.

Sveriges krig åren 1808 och 1809. Utg. af generalstabens krigshistoriska afdelning. 1. delen. Med 2 kartor. Sthm. IX + 373 s. + 25 (for største delen upaginerede) bilagor.

Diplomatiske Aktstykker vedkommende Norges Opgjør med Danmark 1818—1819. I. Fra Udenrigsministeriet i Stockholm til Baron Stierneld i London. II. Fra Baron Stierneld i London til Udenrigsministeriet i Stockholm. Udg. af Y. Nielsen. Kra. 77 s. 4°. (Christiania Videnskabs-Selskabs Forhandlinger 1889. Nr. 2.)

Kleinere Schriften von *Jacob Grimm*. VIII. Bd. Gütersloh. XI + 611 s. (O. m. t.: Vorreden, Zeitgeschichtliches und Persönliches von Jacob Grimm.)

Af indholdet fremhæves: Adresse an den könig für Schleswig-Holstein. 1846. S. 430—31. — Schleswig. S. 432—33. — Vorträge in der nationalversammlung zu Frankfurt a. M. 1848. — Über Schleswig-Holstein. S. 437—38. — Scandinavismus. S. 443—48. (I anledning af P. A. Munchs skrift „Om Skandinavismen“.)

Erinnerungen und Erlebnisse des kgl. hannoverschen General-Major *G. Fr. F. Dammers*, letzl. General-Adjudanten des Königs Georg V. von Hannover. Hannover. 260 s.

Dammers deltog i felttogene 1848—49 og i besættelsen af Holsten 1863—64.

Politische Briefe *Bismarcks* aus den Jahren 1849—1889. Dritte Sammlung. Berlin. XII + 387 s.

F. von Levetzow. Aus den Erinnerungen eines Schleswig-Holsteinischen Offiziers. 1.—2. Lief. (O. m. t.: Erinnerungen. 1. Bd. Vorgeschichte der Erhebung der Herzogthümer Schleswig-Holstein gegen Dänemark und der Krieg 1848 bis zum Waffenstillstande von Malmoe. 1.—2. Heft.) Schleswig. XVII s. + s. 1—273.

R. Schleiden. Erinnerungen eines Schleswig-Holsteiners. Neue Folge. 1841—1848. Wiesbaden. XIII + 288 s.

Erinnerungen eines Schleswig-Holsteiners. (Deutsche Rundschau. Hrsg. v. J. Rodenberg. 16. Jahrg. 8. H.)

K. H. Keck. Das Leben des General-Feldmareschalls Edwin von Manteuffel. Bielefeld u. Lpz. VI + 317 s.

S. 1—59 omhandler „Schleswig-Holstein und der deutsche Krieg“ (1865—67); s. 127—28 omtales hans virksomhed under krigen 1864.

Zur Geschichte des deutsch-dänischen Krieges vom Jahre 1864.
(Die Gegenwart. Hrsg. von Th. Zolling. 37. Bd. Nr. 12.)

H. v. Sybel. Die Begründung des Deutschen Reiches durch
Wilhelm I. Vornehmlich nach den preussischen Staatsacten.
4. Bd. München u. Lpz. X + 446 s.

Går fra freden i Wien til udbruddet af krigen 1866 og om-
handler på flere steder Slesvig og Holsten.

Nachträge. 1196—1450. (Mittheilungen aus dem Stadtarchiv
von Köln, hrsg. von *K. Höhlbaum.* 19. Heft. S. 93—101.)
S. 99 regist af et brev af 15. juli 1379 vedrørende Antvorskov.

Kloos. Die Ostsee und die Insel Bornholm. Geologische und
kulturhistorische Bilder. Hamb.

A. Th. Petersen. Beschreibung des Kirchspiels Hollingstedt.
Nach authentischen Quellen bearbeitet. Schleswig. V +
262 s.

Ein arabischer Berichterstatter aus dem 10. oder 11. Jahr-
hundert über Fulda, Schleswig, Soest, Paderborn und andere
deutsche Städte. Zum ersten Male aus dem Arabischen
übertragen, commentirt und mit einer Einleitung versehen
von *G. Jacob.* Berlin. 20 s.

Beretningerne ere tagne fra kosmografen Qazwini fra det
13. årh.

Das alte Nordfriesland. (Das Ausland. 63. Jahrg. Nr. 11.)

Island und Grönland zu Anfang des 17. Jahrhunderts kurz
und bündig nach wahrhaften Berichten beschrieben von
D. Fabricius, weil. Prediger und Astronomen zu Osteel in
Ostfriesland. In Original und Uebersetzung hrsg. u. mit
geschichtlichen Vorbemerkungen versehen von *K. Tannen.*
Bremen. 47 s.

L. Daae. Det gamle Christiania. 2. forøgede Udg. 1.—4. H.
Kra. S. 1—256.

F. Foss. Arendals Byes Historie udarbejdet med Bidrag af
offentlige Midler efter opbevarede Protokoller, Aktstykker og
Optegnelser. 7.—11. H. Arendal. S. 155—274.

W. Greiffenhagen. Reval als Glied der Hansa. (Baltische
Monatsschrift. Hrsg. von Weisz. 37. Bd. 5. H.)

Hamburg im vorigen Jahrhundert. (Mittheilungen aus der Stadtbibliothek zu Hamburg. VII. 1890. Hamburg. S. 71—95.)

Af „Nachrichten eines Engländers über Holstein, Hamburg, Altona etwa 1785, mit Bemerkungen von 1824.“ Forbindelsen med Danmark omtales stadig.

Ridderstad. En svensk medeltidsborg (Almare-Stäke) och dess innehafvere. Studier. Sthm. 42 + XXXIV s.

Ej i boghandelen.

E. Sellin. Vadstena, Omberg och Alvastra, historiska och topografiska anteckningar. Vadstena. 110 s.

Berører også disse punkters historie i Unionstiden.

Allgemeine Deutsche Biographie. 30. — 31. Bd. Rusdorf — K. Schmidt. Lpz.

Af biografiene fremhæves: J. R. Russe, krønikeskiver fra Ditmarsken, † 1558; K. v. Saldern, f. i Åbenrå, deltog som russisk diplomat i mageskifteforh., † 1786; K. F. L. Samwer, den bekendte slesv.-holst. forfatter og politiker, † 1882; Ch. L. Sander, f. i Itzehoe, dansk og tysk digter, † 1819; C. H. Sandhagen, holsten-gottorpsk generalsuperintendent, † 1697; J. Sacerides, f. i Nordholland, hofpræst i København, senere rector ved universitetet, † 1594; N. Sasz, f. i Haderslev, salmedigter, † 1665; P. Saxe, f. i Ejdersted, historiograf, † 1662; J. Saxonius, f. ved Husum, humanist, † 1561; P. Scheel, f. i Itzehoe, prof. og direktør for fødselsstiftelsen i København, † 1811; J. A. Scheibe, direktør for hoforchestret i København, † 1776; C. D. Schepper, hollandsk statsmand og forfatter i Christian II.'s tjeneste; H. K. Schimmelmann, bankier i Hamborg, dansk greve og fader til finansministeren E. H. Schimmelmann, † 1831; J. Schinmeyer, pædagog, † som præst i Tönning 1767; K. B. Schirack, f. i Altona 1790, etatsråd, ansat i overappellationsretten i Kiel, † 1855; J. E. Schlegel, digter, † i Sorø 1749; H. Schlick, kejserlig tysk general, deltog i krigen mod Danmark 1625—29; H. Schlieff, borgmester i Colberg, underhandler med Kristoffer af Baiern; H. W. Schmettau, kommanderende general i Norge, † 1785; W. F. Schmettau, en tid dansk diplomat, † 1794.

Dictionary of national biography, ed. by *L. Stephen* and *S. Lee*. Vol. XXI. Garnett—Gloucester. Vol. XXII. Glover—Garet. Vol. XXIII. Gray—Haighton. Vol. XXIV. Hailes—Harriot. London.

H. L. Meyer u. *O. L. Tesdorpf.* Hamburgische Wappen und Genealogien. Hamb. XVI + VIII + XXVI + 496 s.

J. B. Halvorsen. Norsk Forfatter-Lexikon 1814—1880. 25.—27. H. Johanssen — Kraft. 3. Bd. S. 161—352. Kra.

F. C. Kiær. Norges Læger i det 19de Aarhundrede (1800—1886). 2. forøg. Udg. 2. Bd. S. 249—685 Roscher — Øwre. Kra. 1889—90.

Svenskt biografiskt lexikon. Ny följd. 10. bd. 1. h. Silfversparre — Sölverberg. Sthm. V + 266 s.

Af biografierne fremhæves: Dronning Sofia Magdalena, Frederik V.'s datter, † 1813; M. S. Somme, deltog som svensk admiral i Kristian III.'s krig med Lübeck 1535—36; Chr. Somme, kommandant på Kalmar slot under Kalmarkrigen; G. Sommelius, † 1848; H. Stake, deltager i Kristinas, Carl Gustafs og Carl XII.'s krige med Danmark; O. Strömstjerna, søofficer i den store nordiske krig.

Die Matrikel der Universität Rostock. II, 1. Mich. 1499 — Ost. 1563. Hrsg. von *A. Hofmeister*. Rostock. 148 s. 4°.

O. A. Løwald. Biografiske Efterretninger om Præster i Stavanger fra Reformationen indtil vore Dage. Stavanger. 34 s.

Ellen Fries. Märkvärdiga quinnor. Utländska quinnor. Sthm. 384 s.

Af indholdet fremhæves: Anna af Sachsen. S. 148—65. (Christian III.'s datter.) — Leonora Kristina Ulfeldt. S. 166—209.

K. Lohmeyer. Herzog Albrecht von Preuszen. Eine biografische Skizze. Danzig. 63 s.

V. Goehlert. Die Dynastie Holsteins. Historisch-statistische Studie. (Zeitschrift für die gesammte Staatswissenschaft. 46. Jahrg. S. 74—81.)

E. Tegnér. Tvenne italienska resande i Sverige på Karl den elftes tid. (Ymer. Tidskr. utg. af svenska sällskapet för antropologi och geografi. 10. årg. S. 1—52.)

S. 19 omtales og karakteriseres Christian Albrecht af Holsten-Gottorp, hans hustru og sødskende.

B. Ringseis. Leben der heiligen Birgitta von Schweden nebst einigen Nachrichten über die Birgittinenklöster nach edirten und unedirten Werken. Regensburg. X + 327 s.

J. L. E. Dreyer. Tycho Brahe. A picture of scientific life and work in the sixteenth century. Edinburgh. XVI + 405 s.

O. Vogt. Nachträge zu Dr. Johannes Bugenhagens Briefwechsel. Stettin. 18 s.

C. J. Hansen. Klaus Groth in zijn leven en streven als dichter, taalkamper, mensch. Met reisverhaal en terugblik op de Dietsche beweging. Antwerpen. 1889. 176 + XXV s.

Friedrich Hebbel's Briefwechsel mit Freunden und berühmten Zeitgenossen. Mit einem Vorwort hrsg. von *Felix Bamberg*.

I. Bd. Berlin. XIV + 459 s.

S. 244—46 et brev fra Øhlenschläger til Hebbel. I brevene fra København s. 97 ff. mange bidrag til dansk litteraturhistorie i 40ne.

Foged Jens Holmboes Efterkommere. Stamtavle med 2 Portrætter.

A. Johansen. Familien Hvoslef 1702 — 1890. Stamtavle. Kra. 31 s. og en stamtavle.

S. Müller. Bernhard Severin Ingemann. Ett sekularminne. (Finsk tidskrift för vitterhet, vetenskap, konst och politik. 1889. 27. bd. S. 421—30.)

J. Rentsch. Johan Elias Schlegel als Trauerspieldichter mit besonderer Berücksichtigung seines Verhältnisses zum Gottsched. Lpz. 118 s.

S. 70—76 behandles hans nordiske sørgespil „Canut“.

H. J. Huitfeldt-Kaas. Efterretninger om Familien Sibbern. Trykt som Manuskript for Familiens Medlemmer. Kra. 172 s. 4°.

A. Baumgartner. Ein protestantischer Mariendichter. Bischof Brynjólfur Sveinsson von Skálholt. (Stimmen aus Maria-Laach. Katholische Blätter. 38. Jahrg. 5. H.)

Brynjólfur Sveinsson † 1674.

Irgens Hansen. Magdalene Thoresen. (Samtiden. Populært tidsskrift for litteratur og samfundsspørgsmaal. Udg. af J. Brunchorst og G. Gran. Bergen. 1. aarg. S. 57—66.)

K. Maurer. Guðbrandur Vigfússon. (Zeitschrift f. deutsche Philologie. Hrsg. von H. Gering. 22. Bd. S. 213—19.)

E. Hertzberg. De gamle loves myndig. Kra. 51 s. 4°. (Christiania videnskabs-selskabs forhandling 1889. Nr. 3.)
Behandler også danske love.

H. J. A. Mulder. De Raad van State. Historisch-staatsrechtelijke Proeve van vergelijkende rechtsstudie. 's-Gravenhage. VII + 448 s. 1889.

S. 308—92 behandles statsrådets udvikling i Danmark.

T. H. Aschehoug. Statistiske studier over folkemængde og jordbrug i Norges landdistrikter i det syttende og attende aarhundrede. Kra. 189 s.

W. Wiesener. Die Gründung des Bistums von Pommern und die Verlegung des Bischofssitzes von Wollin nach Cammin. (Zeitschrift für Kirchengeschichte. Hrsg. von Brieger. Gotha. X. Bd. 1889. S. 1—53.)

Behandler også Pommerns forhold til Danmark under Valdemar den Store.

E. Winckelmann. Die Legation des Kardinaldiakons Otto von S. Nicolaus in Deutschland, 1229—1231. (Mittheilungen des Instituts f. oesterreich. Geschichtsforsch. XI. Bd. 1. Heft. Innsbruck. S. 28—40.)

Omhandler også kardinalens ophold i Danmark.

Der allmähliche Verfall der katholischen Kirche in Dänemark (Schweden und Norwegen) — durch die Verschuldung der Könige und des Adels. I. (Historisch-politische Blätter f. das katholische Deutschland, hrsg. von E. Jörg u. F. Binder. 106. Bd. München. S. 344—57.)

I. Die Könige Christian I., Johann und Christian II. (1448—1523).

A. V. Heffermehl. Gejstlige Møder i Norge. Et Bidrag til den norske Kirkes Historie efter Reformationen til 1814. Kra. 202 s.

A. C. Bang. Kirkehistoriske smaastykker. Kra. 348 s.

Af indholdet fremhæves: Bidrag til Geble Pederssøns levnetsløb. S. 204—31. — Hr. Petter Dass. S. 232—249. — Fra hernhutismens tid. 1. Brødrene Siverud. 2. Anna Dorthea Thurmann. S. 250—63. — „Døre-brevet“. Et bidrag til biskop J. N. Bruns biografie. S. 264—77. — „Elias-folket“. Et billede af Norges nyeste kirkehistorie. S. 278—97. — Bidrag til overtroens historie i Norge. 1. Spredte levninger af hedenskabet blandt vort folk. 2. Svartebogen. S. 324—48.

N. Hertzberg. Pædagogikens Historie samt den norske Skoles Udvikling og Ordning. Kra. 156 s.

Behandler også delvis skolens udvikling i Danmark.

A. Pinloche. La réforme de l'éducation en Allemagne au 18ème siècle. Basedow et le philanthropisme. Paris. 1889. VIII + 597 s.

S. 48 ff. om Basedows virksomhed i Sorø. S. 532 f. om philanthropien i Danmark. S. 544—45 uddrag af et brev fra B. til den ældre Bernstorff.

O. Moe. Katechismus og Katechismusundervisningen fra Reformationen, især i Danmark og Norge. (Slutning.) (Theolog. Tidsskr. for den evangelisk-lutherske Kirke i Norge. 3. Række. 3. Binds 2. og 3. Hefte. Kra. S. 163—340.)

G. Detlefsen. Geschichte des königlichen Gymnasiums zu Glückstadt. I. Von der Gründung der Stadt im Jahre 1617 bis zur Einsetzung des Collegium scholasticum im Jahre 1747. 24 s. 4°.

Påskeprogram fra gymnasiet i Glückstadt.

Aktenstücke zur Geschichte der früheren lateinischen Schule zu Itzehoe. III. Mitgetheilt von *K. Seitz*. Itzehoe. 64 S.

Program fra real-progymnasiet i Itzehoe.

v. Maurer. Die norwegischen höldar. (Sitzungsberichte der philos.-philol. u. histor. Classe der k. b. Akademie der Wissensch. zu München. Jahrg. 1889. 2. Bd. München. S. 169—207.)

Omtaler bl. a. ordets brug i England i Normannertiden og i Norge i Christian IV.'s og Christian V.'s lovarbejder.

R. Foerster. Die Kunst in Schleswig-Holstein. Rede zur Feier des Geburtstages Sr. Maj. des Deutschen Kaisers, Königs von Preuszen Wilhelm II. gehalten an der Christian-Albrechts-Universität am 27. Januar 1890. Kiel. 26 s.

A. Goldschmidt. Lübecker Malerei und Plastik bis zum Jahre 1530. Historisch dargestellt. Lübeck. 39 s. + 43 tavler. Folio.

S. 28—29: Verbreitung der Lübecker Kunst. S. 32 en biografi af maleren Claus Berg, der indkaldtes til Odense af dr. Christine; S. 35 omtales B. Notke, der arbejdede i Århus domkirke.

F. Zarneke. Kurzgefasstes Verzeichniss der Originalaufnahmen von Goethe's Bildniss. (Abhandlungen der philol.-histor. Classe der königlich sächsischen Gesellsch. der Wissensch. 11. Bd. Lpz. S. 1—131. 4°.)

S. 18—19 omtales Jens Juels blyantstegning af Goethe.

H. Riegel. Neue Nachrichten über Werke von Carstens. (Repertorium f. Kunstwissensch. Redig. von H. Janitschek. 13. Bd. S. 73—80.)

B. Bendixen. Fornlevninger i Hardanger. (Foren. til norske Fortidsmindesmerkers Bevaring. Aarsberetning for 1889. S. 12—62.) Kra.

Behandler også „fornlevninger“ fra tiden efter 1536.

B. E. Bendixen. Aus der mittelalterlichen Sammlung des Museums in Bergen. Bergen. 48 s. samt 3 kolorerede plancher. (Bergens Museums Aarsberetning for 1889.)

Omhandler processionsfaner og antemensalier.

Afbildninger af föremål i nordiska museet, äfvensom af nordiska ansiktstyper, klädedrägter och byggnader, af hvilka teckningar förvaras i nordiska museets arkiv, utg. af *A. Hazelius*. 2 och 3. Island. Sthm. 20 tavler og 8 (upaginerede) s. 4°.

C. Cederström. Om träsniderier från äldre tid. Ny följd. (Bidrag till kännedom om Göteborgs och Bohusläns fornminnen och historia. 4. bd. 6. h. Göteborg. S. 491—523.)

Om mangletræer, også i Danmark og Norge.

H. Volksmann. Fastnachtgebräuche aus Schleswig-Holstein. (Am Urquell. Wien. I. Bd. Nr. 7—8.)

H. Carstens. Uso e credenze do San Giovanni nello Schleswig-Holstein. (Archivio per lo studio delle tradizioni popolari. Palermo. IX. vol., no. 3.)

Die nordischen Weinachten. (Das Ausland. 1890. Nr. 50—52.)

A. Sack. Deutsches Leben in der Vergangenheit. 1. Bd. Halle a. S. VIII + 804 s.

Af indholdet fremhæves: Die Hansa und das Kontor zu Bergen. S. 689—702.

R. Lundberg. Det stora sillfisket i Skåne under medeltiden och nyare tidens början, dess förhållande till samtida sillfisket och till det nutida fisket i Skåne. (Antiquarisk tidskrift för Sverige, utg. genom H. Hildebrand. 11. delen. 3. h. 76 s.)

G. Gullberg. Om Skandinavernas hvalfangst. (Nordisk tidskrift för vetenskap, konst och industri, utg. af Letterstedtska föreningen. N. f. 3. årg. Sthm. S. 251—71.)

L. Korth. Köln im Mittelalter. (Annalen des hist. Vereins für den Niederrhein, insbesondere die alte Erzdiocese Köln. 50. H. S. 1—91.)

S. 15 og note 85 omtales Kölns handelsforbindelse med Danmark.

- W. Naudé.* Deutsche städtische Getreidehandelspolitik vom 15.—17. Jahrhundert, mit besonderer Berücksichtigung Stettins und Hamburgs. (Staats- u. socialwissensch. Forschungen. Hrsg. v. G. Schmoller. VIII. Bd. 5. H.) Lpz. 1889. 154 s.
S. 48 ff. Hamborgs handelsforhold til Danmark.
- v. Krogh.* Das Gottorper Archiv. (Archivalische Zeitschrift. Hrsg. von Löher. N. F. 1. Bd. S. 147—65.)
- v. Krogh.* Das groszherzogliche Haus- und Zentralarchiv in Oldenburg. Archivalische Zeitschrift. Hrsg. von Löher. N. F. 1. Bd. S. 166—78.)
- P. Knuth.* Geschichte der Botanik in Schlesvig-Holstein. 1. Theil. (Die Zeit vor Linné.) Kiel u. Lpz. 52 s.
- H. Pettersen.* Anonymer og pseudonymer i den norske litteratur 1678—1890. Bibliografiske meddelelser. Kra. 128 s.
- W. Molér.* Bidrag till en Gotländsk bibliografi. Sthm. 116 s.
- Fiske.* Books printed in Iceland, 1578—1844: a third supplement to the British Museum catalogue. Florence. 29 s.
- C. Curtius.* Der Münzfund zu Travemünde und die Lübeckischen Hohlmünzen. (Zeitschrift des Vereins für Lübeckische Geschichte und Alterthumskunde. 6. Bd. 1. H. S. 161—99.)
S. 183—85 beskrives mønter fra hertugdømmerne, Danmark og Norge fra tiden omkring 1500.
- W. Dieckerhoff.* Geschichte der Rinderpest und ihrer Literatur. Beitrag zur Geschichte der vergleichenden Pathologie. Berlin. VI + 270 s.
Forfatteren behandler også kvægpesten i Danmark og dens danske beskrivere navnlig Holberg s. 70 og Abildgaard s. 140—42.
- G. Lammert.* Geschichte der Seuchen, Hungers- und Kriegsnoth zur Zeit des dreissigjährigen Krieges. Wiesbaden. VII + 291 s.
S. 49—50 omtales en pest, der rasede i Danmark 1619, s. 97 sygdom i Flensborg 1627—28.
- J. Mankell.* Öfversigt af svenska krigens och krigsimrättningarnas historia. 1. delen. Hednatiden och medeltiden. Sthm. XIV + 578 s.
Er for den overvejende del krigshistorie; går til år 1525.

A. Zettersten. Svenska flottans historia. Åren 1522—1634. Sthm. XI + 511 s. Uden trykår.

Indeholder s. 1—399 efterretninger om flådens organisation og personel etc., s. 399—499 „sjötåg“.

V. Ødegaard. Norske Jægerkorps's historie 1788—1888. Kra. og Kbh. V + 208 + 120 s.

De sidste 120 sider er: Personalialia over alle officerer, som har været ansatte ved Norske jægerkorps.

Saxe. Krieger-Gräber und Denksteine auf Sundewitt und Alsen. Unter Benutzung der von Rickert und Plothe gesammelten Notizen. Mit einer Karte. Flensburg. 67 s.